

Regeringskansliet
(Infrastrukturdepartementet)
och sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare

Ert datum

2020-12-22

Er beteckning

I2020/03425

Vårt tjänsteställe, handläggare

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Yttrande över promemorian Reduktionsplikt för bensin och diesel - kontrollstation

1. Bakgrund

Infrastrukturdepartementet har i remiss daterad den 22 december 2020 efterfrågat synpunkter från Försvarsmakten på promemorian *Reduktionsplikt för bensin och diesel - kontrollstation*.

2. Sammanfattning

Försvarsmakten konstaterar att myndigheten inte erbjöds möjlighet att delta i den beredning som föregick införandet av lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränslen samt att konsekvenser för myndigheten inte heller beaktats i den nu remitterade promemorian *Reduktionsplikt för bensin och diesel - kontrollstation*. Förslagen medför därför konsekvenser för Försvarsmakten som inte omhändertagits.

Eftersom det för närvarande saknas ett undantag för Försvarsmakten, liknande det som föreslås för flygfotogen, medför reduktionsplikten och de föreslagna reduktionsnivåerna konsekvenser som innebär att myndighetens möjlighet att utföra givna uppdrag, inklusive huvuduppgiften, begränsas. Försvarsmakten påtalar därför att konsekvenserna för myndigheten och möjligheterna till ett generellt undantag avseende sådant drivmedel som Försvarsmakten är i behov av, skyndsamt behöver utredas.

3. Närmare om Försvarsmaktens ställningstagande

Tidigare lagstiftningsprocess

Inför införandet av lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränslen (reduktionspliktslagen) remitterades lagförslaget till en rad aktörer¹. Försvarsmakten var inte en remissinstans och kunde därför inte lämna synpunkter eller redogöra för förslagets konsekvenser på myndighetens verksamhet.

Försvarsmakten konstaterar att regeringen, parallellt med nu aktuellt förslag avseende reduktionsplikt för bensin och diesel, i lagrådsremiss föreslår en reduktionsplikt för flygfotogen. I förslaget framgår att flygfotogen som används av Försvarsmakten ska vara undantaget från reduktionsplikten². Undantaget har sin bakgrund i myndighetens unika förutsättningar och behov. Försvarsmakten anser att myndighetens förutsättningar och behov även måste omhändertas vad avser reduktionsplikten för bensin och diesel.

Försvarsmakten har i arbetet inför försvarsbeslutet för perioden 2021 till 2025 påpekat att konstruktionen av reduktionsplikten i reduktionspliktslagen innebär utmaningar för myndigheten att med behövlig säkerhet få nödvändiga leveranser av vissa drivmedel. Försvarsmakten påtalade även att någon form av undantag för myndighetens behov behövde utredas³. Även Energimyndigheten har till regeringen meddelat att myndigheten delar Försvarsmaktens behovsbild avseende reduktionsplikten⁴. Vidare har Energimyndigheten vid kontrollstation 2019, som rapporterades till Regeringskansliet, tagit upp möjligheten att undanta Försvarsmakten från reduktionsplikten⁵. Försvarsmakten har under 2020 fört dialog med Energimyndigheten i denna fråga.

Synpunkter på avsnitt 12.7 Konsekvenser för myndigheter och domstolar

Försvarsmakten arbetar aktivt för att minska myndighetens fossilberoende och därmed bidra till att det nationella etappmålet för inrikes transporter till 2030 kan nås, dock finns stora utmaningar med reduktionsplikten för Försvarsmaktens vidkommande. Promemorian belyser inte de konsekvenser som reduktionsplikten eller förslag till ökade reduktionsnivåer medför för Försvarsmakten. Detta bedöms vara en brist, då förslaget kan få långsiktiga konsekvenser för Försvarsmaktens försörjningstrygghet avseende bensin och diesel. Konsekvenserna skulle innebära att myndighetens möjlighet att utföra givna uppdrag, inklusive huvuduppgiften, begränsas. De kostnadsökningar som förslaget medför för Försvarsmakten har inte heller berörts. En analys bör genomföras av reduktionsplikten och dess

¹ Remiss av promemorian *Reduktionsplikt för minskning av växthusgasutsläpp från diesel och dieselbränsle*, M2017/00723/E, 2017-03-17

² Regeringen, *Lagrådsremiss Reduktionsplikt för flygfotogen*, december 2020

³ Försvarsmakten (2019) *Försvarsmaktens underlag avseende regeringens försvarspolitiska proposition för perioden 2021–2025*, dnr. FM2019-20164;6

⁴ Energimyndigheten (2019) *Underlag för den fortsatta inriktningen av det civila försvaret avseende energiförsörjningen*, dnr. 2019-16105

⁵ Energimyndigheten (2019) *Kontrollstation 2019 för reduktionsplikten*, juni 2019

konsekvenser för Försvarsmaktens långsiktiga möjligheter till en hållbar drivmedelsförsörjning i kombination med försörjningslösningar för totalförsvaret i kris och krig, tillgång och lagring av drivmedel, materiel i beredskap, krav på försörjning av drivmedel med goda lågtemperaturegenskaper samt äldre materielsystem som inte är kvalificerade för hög inblandning av biodrivmedel.

Regeringen har genom sin styrning⁶ av Försvarsmakten angivit att utgångspunkten för planeringen av totalförsvaret ska vara att under minst tre månader kunna hantera en säkerhetspolitisk kris i Europa och Sveriges närområde som innebär allvarliga störningar i samhällets funktionalitet samt krig under en del av denna tid. Försvarsmakten ska organisera krigsförband och vidta de förberedelser i övrigt som behövs för att kunna lösa myndighetens huvuduppgift, att försvara Sverige mot ett väpnat angrepp. Vidare ska Försvarsmakten med myndighetens tillgängliga resurser kunna påbörja operativ verksamhet omedelbart.

För att kunna lösa myndighetens uppgifter i samtliga beredskapsnivåer är Försvarsmakten oundgängligen beroende av en försörjningstrygghet avseende drivmedel med god lagringsbeständighet och som därtill inte är behäftad med inskränkningar med avseende på klimatologiska faktorer, exempelvis küldegenskaper. Försvarsmakten är i behov av sådant drivmedel under överskådlig tid.

Risken för att i högre konfliktnivåer drabbas av kraftiga störningar eller, åtminstone lokalt eller regionalt, totalt bortfall av drivmedelsförsörjning och elkraft inom ram för fredstida logistikflöden gör att försörjningstryggheten bara kan hanteras genom beredskapslagring av drivmedel för fordon, luftfarkoster och fartyg samt reservkraftaggregat för lokal elproduktion. Idag sker lagring av blankdiesel i Försvarsmaktens egna cisterner, i förrådsställda fordonstankar och i anslutning till reservkraftaggregat. Lagringstiden mäts ofta i år. Inblandning av biodrivmedel påverkar kraftigt lagringsbeständigheten genom risk för bakterietillväxt och kontaminering av drivmedlet. Diesel med inblandning av biodrivmedel kan endast lagras i storleksordningen månader. Därtill påverkas küldegenskaper menligt.

I nuvarande ramavtal har Försvarsmaktens leverantör av drivmedel förbundit sig att leverera produktkvaliteten blankdiesel utan inblandning av biodrivmedel. Sedan reduktionsplikten infördes har Försvarsmakten fått indikationer på att myndigheten redan under innevarande avtal sannolikt måste acceptera lagstiftad inblandning av biodrivmedel om inget särskilt undantag kan åstadkommas. Försvarsmakten ser därför ser en risk att de drivmedelsleverantörer som finns på marknaden helt kan komma att sluta leverera fossila drivmedel till Försvarsmakten eftersom de inte vill ta risken att inte uppfylla reduktionsplikten och därmed bli skyldig att betala reduktionspliktsavgiften. Situationen bedöms vidare inte förändras av alternativet där kunden erbjuder sig att betala reduktionspliktsavgiften. Detta eftersom

⁶ Inriktning för Försvarsmakten 2021–2025, Regeringsbeslut, 2020-12-17, Fö2018/01425, Fö2020/00228 (delvis), Fö2020/01269 (delvis)

leverantören ser det som negativt ur marknadsföringssyfte att frånga reduktionsplikten. Vid nästa upphandling kommer därför sannolikt inga anbud att lämnas för t.ex. blankdiesel eftersom respektive leverantörs miljöpolicy inte medger detta om man inte kan hänvisa till ett lagstadgat undantag för aktuell kundkategori. Ett eventuellt undantag bör gälla tillsvidare och intill dess att marknaden erbjuder biodrivmedel och/eller fossilfria elektrobränslen som varken påverkar drivmedlets lagringsbeständighet eller köldegenskaper på ett negativt sätt.

— o 0 o —

I beredningen av detta ärende har generalmajor Lena Persson-Herlitz, avdelningsdirektör Johan Askerlund, major Peter Palmgren, försvarsjurist Anna-Karin Lönnheden, senior analytiker Louise Simonsson och analytiker Linus Fast deltagit.

Detta yttrande har beslutats av viceamiral Jonas Haggren efter föredragning av handläggare Anton Arnesson.

Jonas Haggren
Chef för ledningsstaben

Anton Arnesson

Sändlista

Regeringskansliet
(Infrastrukturdepartementet)

(i.remissvar@regeringskansliet.se)
(i.e.remissvar@regeringskansliet.se)

Som orientering

Regeringskansliet
Statens energimyndighet

(Försvarsdepartementet)
(registrator@energimyndigheten.se)

Inom HKV som orientering

LEDS
INS
PROD